

AGREGACE FLEXIBILITY A VYUŽITELNOST AMM

DOSAVADNÍ ZKUŠENOSTI Z NAP SG ZL6

Alexandr Černý, zástupce obchodníků v ZL6
20. 5. 2021

Jednání týmu ZL6 23. dubna 2021

Potenciál agregace flexibility z pohledu obchodníků

	SVR	Obchod
VVN, VN (B2B)	<p>Výroba: 150 – 200 MW</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodatečný potenciál zatím nevyužívaný pro SVR; většinou KGJ: 1 tis. – 2 tis. hodin zejména v zimním období. <p>Spotřeba: až 2000 MW</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvolnění potenciálu spotřeby je nákladnější než u výroby. Bude k dispozici jen v některých hodinách v roce. 	
NN (RET, SME)	<p>Vytápění a TUV: až 2000 MW</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Velmi optimistický odhad. Dle interních odhadů ČEZ Prodej by jedna domácnost s moderním řešením vytápění a ohřevu vody (TČ) mohla disponovat flexibilním výkonem cca 1,2 kW po dobu cca 1 tis. hodin. <p>Akumulace: až 50 MW</p> <p>Elektromobilita: až 20 MW</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pro 2030 dle optimistický scénářů rozvoje domácích bateriových systémů a elektromob. i jejich využití pro flexibilitu. 	
\$	<p>přes 1000 Kč/MWh aktivované regulační energie</p> <p>+ platba za regulační zálohu 150-500 Kč/MW.h</p>	<p>do 500 Kč/MWh aktivované flexibility</p>

- Odhad hodnoty aktivované flexibility i regulační energie zohledňuje tzv. rebound efekt a u obchodní flexibility i chybu predikce.
- Cena za regulační zálohu by měla spíše klesat, cena za regulační energii a obchodní flexibilitu může vzrůst?
- Budoucí produkty SVR pro agregaci na NN, mohou mít jinou strukturu ceny za regulační zálohu a regulační energii?

Na NN je vzhledem k agregaci velkého množství malých výkonů zatím obtížné nalézt pozitivní BC!

Zkušenosti obchodníků s agregací flexibility

	SVR	Obchod
VVN, VN (B2B)	<p>Standardizované řešení dle Kodexu ČEPS, pro rok 2021 zatím vhodné spíše pro výrobní zdroje flexibility (Pdg)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavedení agregačního bloku + snížení kodexového minima na 1 MW regulačního rozsahu za celý AB. ▪ AB může slučovat jakákoliv flexibilní zařízení splňující podmínky kodexu, tedy i spotřebu. ▪ Měření za celý AB v sec rozlišení předáváno se zpožděním 2 sec, za jednotlivá zařízení (<1,5 MW) za 1 hodinu. ▪ Pro další roky je důležitá zejména rozšíření metodiky baseline, která umožní využití flexibility i na straně spotřeby.	<p>Různá řešení jednotlivých obchodníků pro různé zákazníky, zdroj zkušeností pro SVR</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kogenerace a parní zdroje v areálu zákazníka ▪ Mlýny (např. cementárny) ▪ Čerpadla ▪ Chladírny ▪ Baterie <p>Cílem je většinou řízení portfolia a minimalizace nákladů na odchylky.</p>
NN (RET, SME)	<p>Převážně pilotní projekty, zejména v zahraničí:</p> <p>USEF (https://www.usef.energy/)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zahrnuje příklady pilotních projektů. Často se jedná o řešení s komunitními prvky a ve spolupráci s PDS. <p>EQUIGY (https://equigy.com/)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ TSO driven“ ekosystém pro flexibilitu na NN ve spolupráci s výrobcí spotřebičů, baterií, elektromobilů. Blockchain řešení. ▪ .... <p>Pilotní projekt ČEZ Prodej a jeho dceřiné společnosti Tenaor –flexibilita u zákazníků s TČ a chytrým systémem řízení Tengeo.</p>	

Model nezávislého agregátora

Základní předpoklady:

- Vstup nezávislých agregátorů na trh by neměl být zbytečně omezován.
- Činnost agregátorů by neměla poškozovat stávající dodavatele a obchodníky.

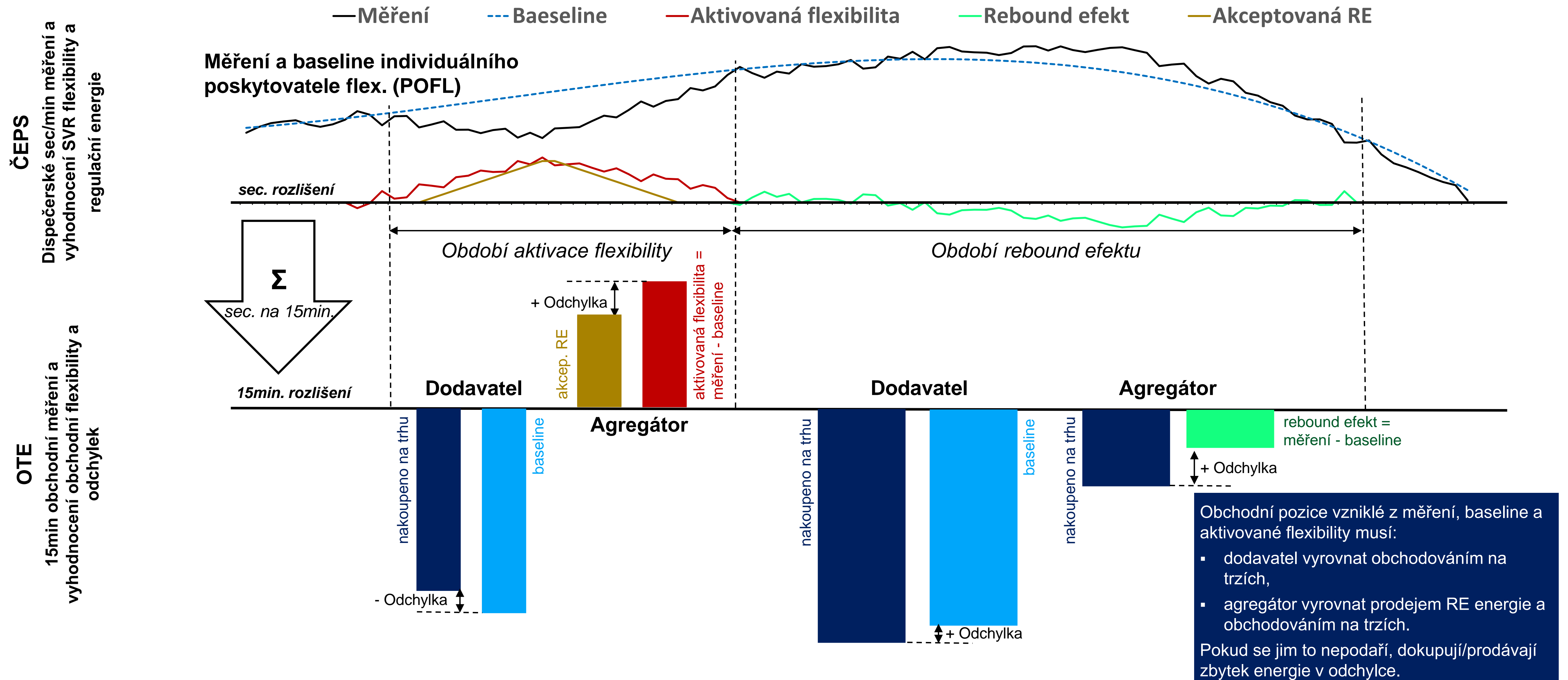
Řešením by mohl být centrálně zúčtováný model s korekcí na výchozí diagram (baseline).

Baseline = odhad hodnoty spotřeby/výroby, jaký by nastal bez aktivace flexibility a bez tzv. rebound efektu.

Obchodní pozice měření dle OTE:

- Pozicí dodavatele/obchodníka je v období aktivace flexibility a rebound efektu baseline.
- Pozicí agregátora je v období aktivace flexibility a rebound efektu aktivovaná flexibilita definovaná jako rozdíl měření a baseline.

Schématický příklad korekce na baseline

Klíčové otázky pro nastavení centrálně zúčtovaného modelu s korekcí na baseline

- Na jaké úrovni aktivovat a řídit flexibilitu (zařízení, nebo celé OM)?
- Na jaké úrovni, kdo a jak má měřit a vyhodnocovat flexibilitu?
- Na jaké úrovni, kdo a jak má stanovovat baseline?

Rozdíly v nastavení modelu budou nezbytné:

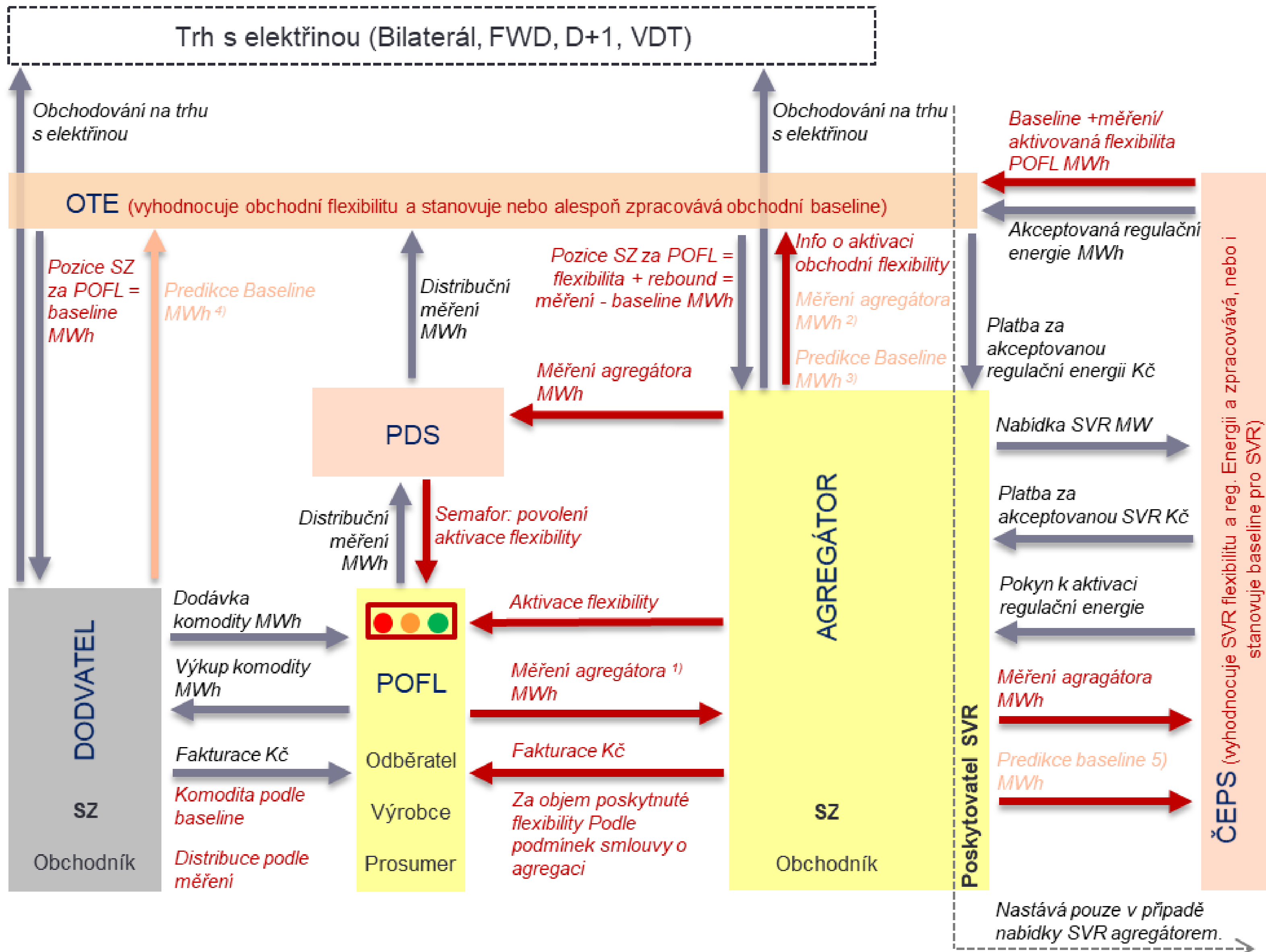
- u flexibility obchodní oproti flexibilitě pro poskytování SVR.
- u malých retailových poskytovatelů na NN oproti velkým poskytovatelům na VN a VVN.

Základní předpoklady centrálně zúčtovaného modelu s korekcí na baseline

- Procesy vyhodnocení aktivované flexibility a odchylek se v zásadě neliší pro integrovaného a nezávislého agregátora (zajišťuje jednoduchost a procesní čistotu modelu).
- Agregátor a POFL (poskytovatel flexibility) uzavírají smlouvu o agregaci flexibility.
- POFL by měl být v kontextu NEZ definován ideálně na úrovni OM.
- Agregátor řídí a aktivuje flexibilitu většinou na jednotlivých zařízeních uvnitř OM POFL. Pokud to bude dávat technicky smysl, může řídit a aktivovat flexibilitu i nad celým OM.
- Pro jednoduchost bude mít zpočátku každý POFL možnost uzavřít smlouvu pouze s jedním agregátorem, což znamená, že pokud bude mít uvnitř OM více flexibilních zařízení, bude je moci řídit pouze jeden agregátor.
- Agregátor je zodpovědný za odchylku způsobenou aktivací flexibility a případně i rebound efektem. Zodpovědnost za odchylku může přenést na jiný subjekt zúčtování (SZ).
- Pozicí (měření dle OTE) dodavatele/obchodníka je v období aktivace flexibility a rebound efektu baseline.
- Pozicí (měření dle OTE) agregátora je v období aktivace flexibility a rebound efektu aktivovaná flexibilita definovaná jako rozdíl měření a baseline.
- Obchodní flexibilitu vyhodnocuje OTE (obchodní data HUB).
- Flexibilitu pro SVR vyhodnocuje ČEPS.
- Vyhodnocení odchylek SZ provádí OTE (obchodní data HUB).

Schéma - centrálně zúčtovaný model s korekcí na baseline (možné řešení)

- 1) Agregátor může použít vlastní měření nebo načítat data z rozhraní elektroměru PDS, což by mohlo dávat smysl hlavně na NN (rozhraní AMM).
- 2) Pouze v případě, kdy by i pro vyhodnocení obchodní flexibility bylo použito vlastní měření agregátora a nikoliv měření PDS za celé OM.
- 3) Pouze v případě, je-li obchodní baseline stanovena na základě predikce agregátora, což nedoporučujeme.
- 4) Pouze v případě, je-li obchodní baseline stanovena na základě predikce dodavatele, což nedoporučujeme.
- 5) Baseline může být v případě poskytování SVR stanovena na základě predikce agregátora obdobně jako u výrobních zdrojů, kde je použit Pdg.

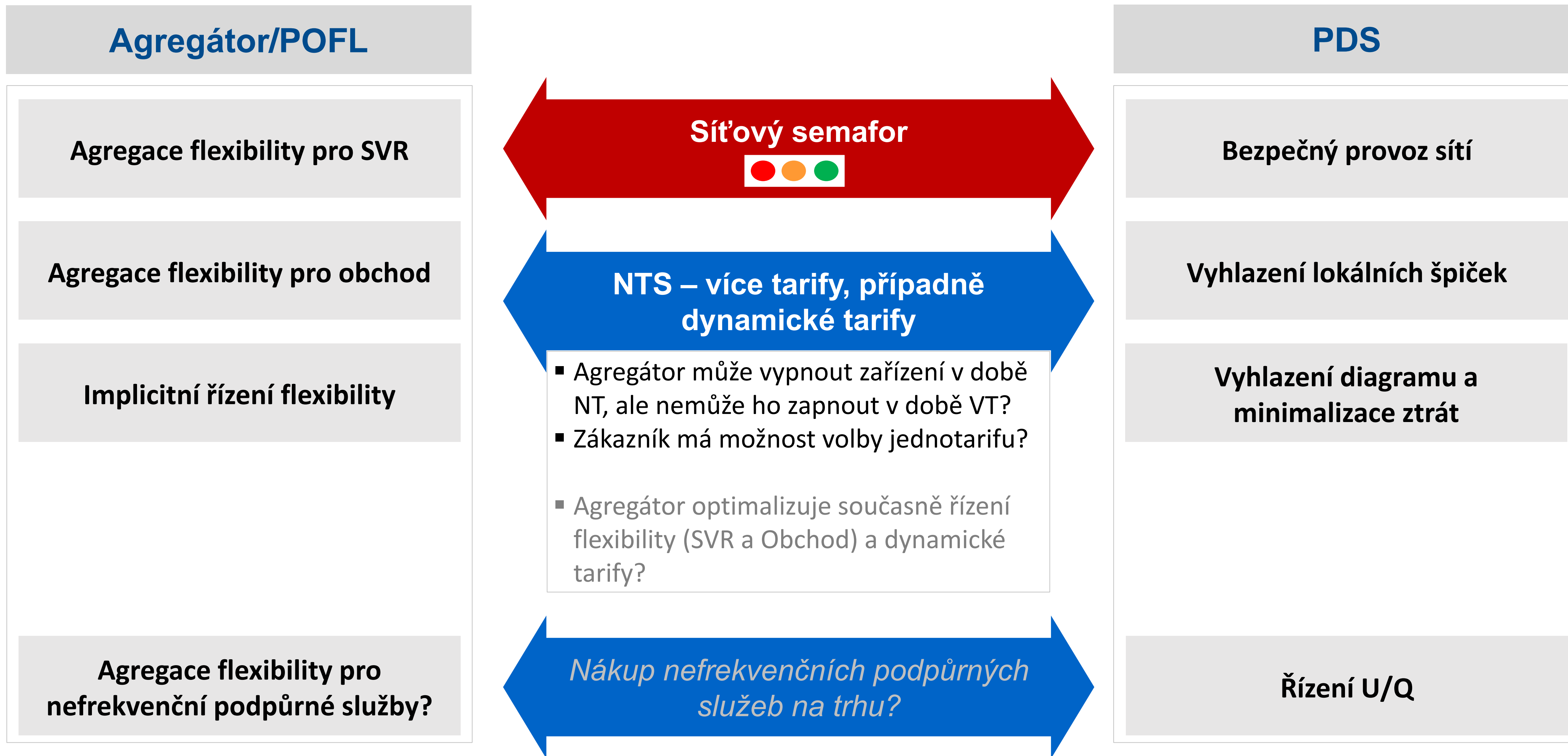
Žlutou barvou jsou zvýrazněny noví účastníci trhu, červenou barvou nové činnosti, toky dat, nebo peněz, případně upravené definice existujících toků dat a peněz.

Využitelnost funkcí AMM pro agregaci flexibility

	Řízení flex.	Měření flex.	Výpočet baseline	Spínání flex.
Odečet PDS <ul style="list-style-type: none"> 15 min rozlišení M-1 dostupnost D-1 dostupnost? 	 <i>15 min data bez dostupnosti v reálném čase nejsou pro řízení flexibility použitelná.</i>	<i>Bude-li D-1</i> Obchod mFRR aFRR	<i>Bude-li D-1</i> Obchod mFRR aFRR	
Rozhraní H1 <ul style="list-style-type: none"> Minutová data 30 sec data? Vyšší rozlišení? Dostupnost online 	 Obchod mFRR aFRR	 Obchod mFRR aFRR	 Obchod mFRR aFRR	
Rozhraní H2 <ul style="list-style-type: none"> Spínání relé Až 5 zařízení D-1 řízení/TOU tabulky 				 <i>Spínání flexibility probíhá v reálném čase. D-1 horizont není dostačující.</i>

Jak sladit agregaci flexibility a potreby PDS?

Back up: Důležité otázky ohledně detailního nastavení modelu v jednotlivých oblastech

	SVR	Obchod
VVN, VN (B2B)	<p>Vteřinové rozlišení / Dispečerské řízení / Vyhodnocuje ČEPS (Řešení může být obdobné jako nyní dle kodexu ČEPS.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Baseline může být stanovena predikcí agregátora nejen u výrobních zdrojů, ale případně i u spotřeby nebo akumulace. Flexibilita řízena většinou na jednotlivých zařízeních v rámci OM. Měření provádí agregátor a data předává ČEPS. Flexibilita měřena a vyhodnocována většinou na jednotlivých zařízeních. Vyhodnocení provádí ČEPS. ČEPS předává OTE data nezbytná pro vyhodnocení odchylek. <ul style="list-style-type: none"> Dává smysl měřit a vyhodnocovat flexibilitu za celé OM? Jak v případě měření a vyhodnocení na zařízeních uvnitř OM ochránit dodavatele před manipulací za celé OM? 	<p>15min rozlišení /vyhodnocení za D-1/ Vyhodnocuje OTE</p> <ul style="list-style-type: none"> Agregátor nemůže stanovovat baseline predikcí a zároveň rozhodovat o aktivaci. Jak tedy stanovit baseline? Lze pro měření a vyhodnocení flexibility použít data z A měření PDS, tedy D-1 měření celého OM v 15min rozlišení? Lze stanovit baseline algoritmicky výpočtem nad daty PDS měření za celé OM? Mohlo by provádět OTE jako nezávislá strana? Lze použít samostatné měření zařízení zajištěné agregátorem? Lze měřit a vyhodnocovat flexibilitu na jednotlivých zařízeních? Jak bychom v tomto případě zajistili kompletnost a konzistenci dat pro výpočet baseline?
NN (RET, SME)	<p>Vteřinové rozlišení ?/ Dispečerské řízení ?/ Vyhodnocuje ČEPS</p> <ul style="list-style-type: none"> Baseline může být stanovena predikcí agregátora, ale dává to na NN smysl? Jak jinak stanovit baseline? Mohou být požadavky na měření a vyhodnocení na NN ze strany ČEPS mírnější? Lze použít samostatné měření zařízení zajištěné agregátorem nebo výrobcí zařízení? Lze pro měření a vyhodnocení flexibility použít data z rozhraní AMM - real-time měření celého OM v min. i vyšším rozlišení? Bude možné flexibilitu řídit za celé OM? Bude možné vyhodnocovat flexibilitu za celé OM? 	<p>15min rozlišení /vyhodnocení za D-1?/ Vyhodnocuje OTE</p> <ul style="list-style-type: none"> Agregátor nemůže stanovovat baseline predikcí a zároveň rozhodovat o aktivaci. Jak tedy stanovit baseline? Lze pro měření a vyhodnocení flexibility použít data z AMM měření PDS – D-1 měření celého OM v 15min rozlišení? Lze stanovit baseline algoritmicky výpočtem nad daty PDS měření za celé OM? Mohlo by provádět OTE jako nezávislá strana? Lze použít samostatné měření zařízení zajištěné agregátorem? Dává vůbec smysl měřit a vyhodnocovat flexibilitu na jednotlivých zařízeních? Jak bychom v tomto případě zajistili kompletnost a konzistenci dat pro výpočet baseline?